

Cikkismertetés: Az egészségügy nem győzhet egyedül a COVID-19 járvánnyal szemben

Article review: The health system alone cannot solve COVID-19

Ismertető: Vitrai József ✉

Ismertetett cikk: McLennan, Amy K et al. Health and medicine cannot solve COVID-19. Lancet, 2020,396(10251):599 – 600. doi:10.1016/S0140-6736(20)31796-7

Beküldve: 2020. 08. 28.

doi: 10.24365/ef.v61i3.623

Kulcsszavak: egészségügy; komplex rendszerek; járvány

Keywords: health system; complex systems; pandemic

Richard Horton szerint – akivel egyetértünk – a COVID-19 világjárvány kezelése érdekében egyszerű megelőzésre és globális egészségügyi együttműködésre van szükség. Javasoljuk, hogy ez tartalmazzon további intézkedéseket is. Csupán az egészségügyi megoldásokra korlátozott gondolkodás a közvéleményben hamis elvárásokat idézhet elő a járvány előtti, „normális” állapot visszatérésével kapcsolatban, és fennáll annak kockázata, hogy kizárnak olyan, nem egészségügyi beavatkozásokat, amelyek jelentős javuláshoz vezethetnének.¹

A COVID-19 járvány kitörése feltárta a mindennapi élet összetett és egymástól függő rendszereit. Az egészség, a politika, a gazdaság, a technológia, a környezet, az oktatás, a rendészet, a mérnöki munka, a közlekedés, az élelmiszer-rendszerek, a kommunikáció és további szakterületek egymást átfedő, összetett, szakértői rendszerek.² Bármely beavatkozás folyamatosan alakítja e rendszerek egyes részeit, amelyek ugyanakkor visszahatnak a beavatkozásra. Például a korlátozással járó szállítási zavarok akadályozzák a rutin oltási programokat³,

átalakítják az oktatást, és javítják a levegőminőséget.⁴ Ugyanakkor az egészség javulása az egészségügyön kívüli területekről is származhat. Ennek egyik példája London közelmúltjában a városszerkezet radikális átalakítása, és a szennyvízcsatorna-rendszer fejlesztése, mely jelentősen csökkentette a fertőző betegségek okozta terheket.

A kollektív beavatkozások megteremtik azt az új normát, amelyben a jövőben élni fogunk.⁵ Ugyanakkor a világjárvány elsősorban globális egészségügyi válságként fogalmazódik meg, így a lakosság egészségügyi beavatkozásokat vár – oltás, új népegészségügyi intézkedések és higiéniai magatartás, valamint hatékony kezelések – a COVID-19 járvány befejezéséhez, ami lehetővé teszi a régi, normális élethez való visszatérést. Mi óvatosságra intünk ezzel a szemlélettel szemben. Az orvostudomány most megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy megváltoztassa ezt a megközelítést, és teret nyisson a közös gondolkodáshoz egy másik jövőről a COVID-19 járvánnyal vagy anélkül.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A valamennyi szektorra kiterjedő és a koordinált egészségüggyel összehangolt cselekvés a megfelelő eszköz a lakosság egészségének javítására a járványok idején is.

HIVATKOZÁSOK

¹ Horton, R. Offline: It's time to convene nations to end this pandemic. *Lancet*, 2020,396(10243):14. doi:10.1016/S0140-6736(20)31488-4

² Ulijaszek S.J. *Models of Obesity: From Ecology to Complexity in Science and Policy*, Cambridge University Press, 2017. pp: 1-240. Online ISBN:9781316338650. doi:10.1017/9781316338650

³ WHO. [At least 80 million children under one at risk of diseases such as diphtheria, measles and polio as COVID-19 disrupts routine vaccination efforts, warn Gavi, WHO and UNICEF](#). WHO, 2020 (Elérve: 2020. 08. 28.)

⁴ Chen K Wang M Huang C Kinney PL Anastas PT. Air pollution reduction and mortality benefit during the COVID-19 outbreak in China. *Lancet Planet Health*. 2020; 4: e210-e212. doi:10.1016/S2542-5196(20)30107-8

⁵ Latour B. [Where to land after the pandemic? A paper and now a platform](#). (Elérve: 2020. 08. 28.)